

Bestuurders van doopsgezinde geloofsgemeenschappen in Europa en een aantal internationale gasten waren bijeen voor hun jaarlijkse vergadering van 23 tot 25 oktober 2015 in Buhl, Frankrijk. Tijdens deze bijeenkomst is besloten om de zorg van de aanwezigen over de vluchtelingencrisis in Europa tot uitdrukking te brengen. De volgende verklaring is aangenomen:

De geschiedenis herhaalt zich. Wij, christenen staand in de doperse traditie zien de oude verhalen van God en mensen herleven in de gezichten van de vluchtelingen die momenteel naar en door Europa trekken, op zoek naar vrede en veiligheid. Verhalen uit de bijbel, verhalen uit onze eigen menniste geschiedenis. Verhalen van vluchten en verdreven worden, van uitzichtloos ontworteld zijn. Verhalen van sterven en lijden, van marteling, vijandigheid. Verhalen van generaties die verdwijnen, families die uiteen gerukt worden. Het zijn verhalen over oude angsten die de ene mens tegen de andere doen opstaan, de menselijkheid doen vergeten, God zelf uit het zicht laten verdwijnen.

Maar wij herinneren ons uit die verhalen ook hoe andere mensen een helpende hand boden, een reddende engel waren. Hoe kinderen opgevangen werden, voedsel, kleren, dekens werden verstrekt, hoe geld werd ingezameld om een nieuw begin mogelijk te maken. Hoe juist in het duister van de machteloosheid licht gloorde en een toekomst mogelijk werd. Dat juist in de diepte God meeloopt, waarheen je ook gaat. Dat je niet alleen bent. Nooit.

De mensen die nu vluchten doen ons bijbelse verhalen herinneren van kracht en kwetsbaarheid en altijd een nieuw begin. In deze mensen herkennen wij onszelf, ooit. In de mensen die nu vluchten herkennen wij het kwetsbare gelaat van onze God. In de mensen die nu Europa binnen komen hervinden wij de onvermoede moed van leven ondanks alles. In de mensen die binnen komen zien wij het bewegen van een ongedachte toekomst, die ondanks alles toch dát is: toekomst. Hoe dan ook. In de mensen die binnenkomen worden we opnieuw bepaald bij de belofte van onze God: Ik zal met je zijn, waarheen je ook gaat.

Onze geschiedenis maakt ons deel van een wereldwijde geloofsfamilie. Onze broeders en zusters hebben ons bewust gemaakt van hoe onze westerse manier van leven een zware druk legt op de mondiale hulpbronnen. Wij erkennen de enorme impact van de wapenindustrie op de wereldeconomie, waardoor de winst voor mensenlevens gaat en zo elk mogelijk conflict doet escaleren. We hebben ook geleerd dat onze manier van leven maar een manier is, niet per sé dé manier. Dus streven we naar een bescheiden, bewuste en geweldloze manier van leven, in een poging om ons aandeel te verminderen in alle economische of politieke conflicten.

Ondanks al onze onderlinge verschillen geloven wij allen in een God die met alle mensen gaat, waarheen ze ook gaan. We geloven in Jezus die ons in leven en lijden leerde over kiezen voor de minsten onder ons, voor diegenen zonder stem. We geloven in een Heilige Geest die verbindt waar mensen scheiden, die heelt waar mensen verwoesten. We geloven in mensen die de handen reiken naar elkaar en die samenleven ondanks alle verschillen. Wij geloven dat vrede de enige weg is.

In Europa klinken steeds grimmiger geluiden van de grote machteloosheid die ons allen verdeeld. Enerzijds de machteloosheid nooit genoeg te kunnen doen, niet werkelijk te kunnen helpen, steeds te kort te schieten. Een conflict dat onafzienbaar lijkt en zich ver buiten de invloedssfeer van gewone mensen bevindt. Regelingen die (hoe goed bedoeld en noodzakelijk ook) vaak hartverscheurend lijken. Anderzijds de machteloosheid van de mensen die het inwonertal van hun vaak kleine dorpen in één nacht tweemaal zo groot zien worden, die voelen dat ze niet gehoord worden, niet gezien zijn. Mensen die zich buitenspel gezet voelen, geofferd 'voor het grotere goed.' Mensen die een ander best een nieuwe toekomst gunnen, maar die bang zijn dat het ten koste van die van hun eigen kinderen gaat.

Deze machteloosheid verscheurt de mensen, de samenleving, Europa. Het wordt wij tegen zij, aan welke kant je ook staat. De kwetsbaren aan beide kanten delven onvermijdelijk het onderspit. De vluchtelingen over wier hoofden deze machteloze verdeeldheid zichtbaar wordt zijn als een speelbal in het midden.

Wij doen een beroep op de menselijkheid van alle mensen in Europa. Zie elkaar. Zie naar elkaar om. Luister naar elkaar. Oordeel niet meteen, maar luister. Ieder ander heeft een verhaal, heeft een hart, ogen, handen. Niet alleen de vluchtelingen, niet alleen de openhartigen, niet alleen de verontrusten. We zijn niet machteloos, al voelt dat misschien wel zo. We zijn niet machteloos zolang we een stem hebben om ons verhaal mee te vertellen, zolang we oren en hart en ziel hebben om naar elkaar te luisteren. We zijn niet machteloos zolang we met elkaar willen leven: medemensen.

Zo helpe ons God.

AEEMF (Association des Églises Évangéliques Mennonites de France)

Joel Nussbaumer

Raymond Kauffmann

Roland Nussbaumer

Jean-Paul Peterschmitt (MWC Executive committee)

ADS (Algemene Doopsgezinde Sociëteit)

Frans Dukers

Wieteke van der Molen (MWC general council)

AIMP (Associação dos Irmãos Mennonitas de Portugal)

Jose Arrais

AMBD (Arbeitsgemeinschaft Mennonitischer Brüdergemeinden in Deutschland)

Walter Jakobeit

AMG (Arbeitsgemeinschaft Mennonitischer Gemeinden in Deutschland)

Doris Hege

Rebecca Froese

Rainer Burkart (MWC Executive Committee)

AMyHCE (Anabautistas, Menonitas y Hermanos en Cristo - España)

David Becerra

KMS Konferenz de Mennoniten der Schweiz (Alttäufer)

Lukas Amstutz

Jürg Bräker (MWC general council)

MFÖ (Mennonitische Freikirche Österreich)

Reinhard Kummer

VMBB (Verband der Evangelischen Freikirchen Mennonitischer Brüdergemeinden in Bayern)

Silke Brohl

Andreas Isaak

MCC Mennonite Central Committee (W-Europe)

Lydia Plett

Menno Plett

MWC (Mennonite World Conference)

Liesa Unger

Henk Stenvers

ICOMB (International Community of Mennonite Brethren)

David Wiebe